

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Навчально-науковий інститут психології та соціальних наук



МАУП

Кафедра медичної і клінічної психології

Затверджую
Директор ННІУТІСН



Я.М. Расвська
2024 р.

Схвалено на засіданні кафедри медичної і
клінічної психології

Протокол №3 від 16.10.2024 р.

Завідувач кафедри І. С. Клименко

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Військова медична психологія

спеціальності: 225 Медична психологія
(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня другий (магістерський)
(назва освітнього рівня, ОКР)

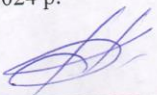
освітньої програми: 225 Медична психологія
(шифр і назва освітньої програми)

спеціалізації: Медична психологія
(за наявності) (назва спеціалізації)

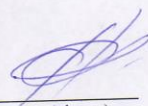
Київ МАУП 2024

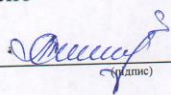
Розробник (-и) робочої програми навчальної дисципліни:
Слободяник Геннадій Іванович, професор кафедри медичної і клінічної психології

Робочу навчальну програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри медичної і клінічної психології
Протокол №3 від 16.10.2024 р.

Завідувач кафедри  І. С. Клименко
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом (керівником) освітньої програми
225 Медична психологія
(назва освітньої програми)
16.10.2024 р.

Керівник (гарант) освітньої програми  (підпис)

Робочу програму перевірено
... 20__ р.
Заступник директора  Т.В. Нич
(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. (підпис) (ПІБ), «__» 20__ р., протокол №__
на 20__/20__ н.р. (підпис) (ПІБ), «__» 20__ р., протокол №__
на 20__/20__ н.р. (підпис) (ПІБ), «__» 20__ р., протокол №__
на 20__/20__ н.р. (підпис) (ПІБ), «__» 20__ р., протокол №__

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	
Кількість кредитів - 3	Галузь знань – 22 ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я	Обов'язкова	
Модулів - 1	Спеціальність – 225 МЕДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ	Рік підготовки	
Змістових модулів - 3		6-й	
		Семестр	
		12-й	
Загальна кількість кредитів/годин - 3/90		Лекції (год.)	
	14		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних - 3-4 год.; самостійної роботи студента – 2-3 год.	Освітній рівень - МАГІСТР	Практичні(год.)	
		30	
		Самостійна робота(год.)	
		46	
		Всього	
		90	
		Вид контролю	
	Екзамен		

2. МЕТА, ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

2.1. Мета викладання навчальної дисципліни: оволодіти компетентностями різного напрямлення для досягнення кінцевих результатів навчання.

Метою викладання навчальної дисципліни «Військова медична психологія» є формування в студентів знань та вмінь щодо надання медико-психологічної допомоги військовослужбовцям в екстрених та кризових ситуаціях, в тому числі в польових умовах, під час роботи розгорнутих етапів медичної евакуації, з урахуванням діючої системи лікувально-евакуаційного забезпечення; застосовувати методи психологічного дослідження, консультації та психологічної підтримки, психологічної та психотерапевтичної допомоги в умовах стресу та для подолання негативних наслідків посттравматичного стресового розладу; здатності розв'язувати складні задачі та проблеми інноваційного характеру в сфері охорони психічного здоров'я населення, забезпечувати психопрофілактику, психодіагностику та психокорекцію, лікування захворювань, пов'язаних із психічним здоров'ям, вирішення професійних питань в ситуаціях, що характеризуються невизначеністю умов та вимог і можуть передбачати необхідність проведення досліджень та/або здійснення інновацій.

Основними завданнями викладання дисципліни "Військова медична психологія є:

-ознайомлення студентів із закономірностями функціонування психіки військовослужбовців та психологією військових колективів в умовах навчально-бойових діяльності;

- ознайомлення студентів із особливостями надання медико-психологічної допомоги у військово-польових умовах;
- надання студентам знань щодо структури та функцій системи лікувально-евакуаційного забезпечення; засвоєння студентами прийомів надання психологічної психотерапевтичної допомоги в умовах стресу та при посттравматичних стресових розладах;
- формування в студентів здатності до застосування методів психологічного дослідження, медико-психологічної консультації, психологічної підтримки в складних і екстремальних умовах воєнної ситуації.

Предметом дисципліни організація та практика медико-психологічної допомоги військовослужбовцям надання військовим колективам в екстрених і кризових ситуаціях, в польових умовах та під час роботи розгорнутих етапів медичної евакуації.

За структурно-логічною схемою дисципліна "Військова медична психологія" читається після дисциплін "Медична психологія: Вступ до спеціальності. Охорона праці в галузі", "Медична психологія надзвичайних станів, екстрена та кризова психологія".

2.2. Очікувані результати: оволодіння компетентностями різного спрямування для досягнення кінцевих результатів навчання згідно програми 225 "Медична психологія"

2.2.1. Інтегральна компетентність:

здатність розв'язувати складні задачі і проблеми медичної психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій характеризується невизначеністю умов і вимог.

2.2.2. Загальні компетентності:

- ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 3. Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК 7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії.
- ЗК 9. Здатність працювати в команді.
- ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 11. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
- ЗК 13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

2.2.3. Спеціальні фахові (предметні) компетентності:

- СК 1. Здатність до збирання та критичного опрацювання, аналізу та узагальнення медичної та психологічної інформації з різних джерел.
- СК 2. Здатність до узагальнення інформації щодо суб'єктивних і об'єктивних проявів психологічних проблем, субклінічних хворобливих захворювань.
- СК 3. Здатність до формулювання повного функціонального діагнозу та/або діагностичного формулювання в т.ч. реєстр-синдрому з урахуванням оцінки фізичного, психічного розвитку, клінічного діагнозу та диференційної діагностики.

СК 4. Здатність до вибору оптимальних методів та проведення клінічної / психологічної діагностики пацієнта.

СК 5. Здатність до оцінювання результатів діагностики, лабораторних та інструментальних досліджень, проведення психологічного дослідження, аналізу, систематизації, оцінювання психометричних та психодіагностичних методик, формулювання аргументованих висновків та рекомендацій.

СК 9. Здатність до використання науково верифікованих методів та технік, використання моно- і комбінованих схем комплексного лікування із застосуванням елементів доказових методів психотерапії

СК 11. Здатність до діагностування невідкладних станів, визначення тактики і надання екстреної та невідкладної медичної допомоги.

СК 12. Здатність до психопрофілактики серед людей груп ризику, психодіагностики, психокорекції та лікування хворих соматичного і психічного профілю спільно з відповідними лікарями-спеціалістами, психологічної реабілітації із застосуванням спеціальних методик

2.2.5.Програмні результати навчання:

РН 1. Обирати та застосовувати надійний діагностичний та психодіагностичний інструментарій.

РН 2. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження, критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки, представляти результати власних досліджень усно / письмово для поінформованої аудиторії.

РН 3. Визначати попередній клінічний / психологічний / патопсихологічний діагноз, функціональний стан, здійснювати диференційну діагностику у відповідності до сучасних класифікаторів захворювань.

РН 4. Застосовувати основні форми і методи психокорекції та психотерапії..

РН 10. Відшуковувати необхідну інформацію в професійній та науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати цю інформацію, застосовувати її для вдосконалення професійної практики.

РН 11. Проводити обстеження та/або патопсихологічну діагностику з метою прогнозування результатів надання допомоги.

РН 12. Планувати і виконувати наукові та прикладні дослідження, спрямовані на отримання нових знань та/або створення нових технологій у сфері медичної психології

РН 13. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами для обговорення професійної діяльності, результатів досліджень та проектів у сфері медичної психології.

РН 14. Розробляти та реалізовувати наукові і прикладні проекти у сфері медичної психології, та дотичні до неї міждисциплінарні проекти з урахуванням наукових, економічних, правових, етичних та соціальних аспектів.

РН 15. Приймати ефективні рішення, в тому числі в умовах невизначеності.

Після опанування дисципліни "Військова медична психологія" студенти будуть знати:

- закономірності функціонування психіки військовослужбовців та психології військових колективів в умовах навчальної та бойової діяльності;
- психологічну структуру військових підрозділів як малих груп, шляхи психологічного згуртування військових колективів;

- психологічний зміст і структуру військової майстерності;
- принципи надання медико-психологічної допомоги в екстремальних, кризових ситуаціях війни, при бойовій травмі; вміти: застосовувати методи психологічної діагностики, консультації та психологічної підтримки осіб із наявними ознаками розладів психіки та поведінки внаслідок дії стресових факторів, умов війни;
- надавати медико-психологічну та психотерапевтичну допомогу в бойових умовах; застосовувати психологічні техніки управління стресом, навички психологічного відновлення;
- оцінювати психологічну готовність військовослужбовців до професійної діяльності;
- здійснювати професійну діяльність лікаря-психолога в умовах невизначеності, складних і екстремальних ситуацій воєнного часу.

3. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни ОК.

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семинари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1 “Теоретико-методологічні основи військової медичної психології”							
Тема 1.1 Медико-психологічне забезпечення військ	6	4	-	-	-	-	2
Тема 1.2 Психологічна модель бою	6	4	-	-	-	-	2
Тема 1.3 Предмет і методи віськової медичної психології	6	-	-	4	-	-	2
Тема 1.4 Психологічні особливості ведення бойових дій	6	-	-	4	-	-	2
Тема 1.5 Психологічні фактори, що впливають на боездатність військовослужбовців	6	-		4	-	-	2
Модульний контроль	2						
Разом	30	8	-	12	-	-	10
Змістовий модуль 2 “Особистісні фактори бойової діяльності військовослужбовців”							
Тема 2.1 Психологія бойового стресу	6	4	-	-	-	-	2
Тема 2.2 Методи діагностики психічних розладів військовослужбовців та визначення психологічних втрат	6	4	-	-	-	-	2
Тема 2.3 Психічні стани особистості в бойовій обстановці	6	-	-	4	-	-	2
Тема 2.4 Види психотравм військовослужбовців та медико-психологічні наслідки участі в бойових діях	6	-	--	4	-	-	2
Тема 2.5 Тактико-психологічні основи ефективності бойової діяльності військовослужбовців	6	-	-	4	-	-	2
Модульний контроль	2						
Разом	30	8	-	12	-	-	10
Змістовий модуль 3 “Психологія військового колективу”							

Тема 3.1 Соціально-психологічні та медико-психологічні характеристики військового колективу	6	4	-	-	-	-	2
Тема 3.2 Методи дослідження військового колективу	6	-	4	-	-	-	2
Тема 3.3 Психологічні особливості військового колективу	6	-	4	-	-	-	2
Тема 3.4 Динаміка розвитку військового колективу	6	-	4	-	-	-	2
Тема 3.5 Психологічні аспекти управління військовим колективом	6	-	4	-	-	-	2
Модульний контроль	2						
Семестровий контроль	2						
Разом	30	4	-	16	-	-	10
Усього	90	14	-	30	-	-	46

4. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 «ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ВІЙСЬКОВОЇ МЕДИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ»

Лекція 1. "Медико-психологічне забезпечення військ. "

Військово-медична психологія як галузь знань, історія її розвитку. Об'єкт і предмет військово-медичної психології, її визначення та зміст. Завдання військово-медичної психології. Мультидисциплінарні зв'язки в галузі військово-медичної психології. Методологічні основи військово-медичної психології. Місце військово-медичної психології в системі наукового знання. Методи військово-медичної психології. Завдання та зміст психологічного професійного відбору в Збройних Силах України. Види психологічного професійного відбору та вимоги до них. Професіограма в системі професійно-психологічного відбору. Методи соціально-психологічного вивчення призовників, кандидатів на навчання у військові навчальні заклади. Психологічний та психофізіологічний зміст професійно-психологічного відбору військових фахівців. Принципи оцінки професійної придатності. Принципи збереження психічного здоров'я під час застосування військ (сил). Медико-психологічна допомога в системі медичного захисту військ. Система збереження психічного здоров'я. Сили та засоби для збереження психічного здоров'я. Медико-психологічне забезпечення діяльності військ в мирний час. Медико-психологічне забезпечення діяльності військ в бойових умовах. Організація медичної допомоги постраждалим з психічними та поведінковими розладами. Терміни надання медико-психологічної допомоги. Аналіз стану медико-психологічної допомоги у військах.

Ключові слова: військова медична психологія, історія, методологія, методи дослідження, професійний відбір, професійна придатність, медико-психологічне забезпечення військ..

Література [1-13]

Лекція 2. "Психологічна модель бою. "

Психологічна модель бою. Фактори, які впливають на бойову активність воїнів. Бойові фактори: вид і спосіб бойових дій; психологічні особливості ведення бойових дій вночі; вид зброї; інтенсивність бойових дій; об'єм фізичних втрат; інформаційно-психологічний вплив ворога; військова хитрість маскування. Еколого-ергономічні фактори: природно-географічні погодно-кліматичні фактори; гіпоксія; температура повітря; ступінь ізольованості;

ергономічність військової техніки. Психофізіологічні фактори: фізіологічні (тривалість і якість сну, порушення біоритмів життєдіяльності. санітарно-гігієнічний стан побутових умов); психологічні фактори.

Ключові слова: бій. психологічна модель бою, фактори боєздатності, бойова активність

Література [1-13]

Практичне заняття 1. Предмет і методи військової медичної психології.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-4;

Додаткові: 5-13.

Практичне заняття 2. Психологічні особливості ведення бойових дій

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-4;

Додаткові: 5-13.

Практичне заняття 3. Психологічні фактори, що впливають на боєздатність військовослужбовців.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-4;

Додаткові: 5-13.

Теми для самостійної роботи:

1. Військово-медична психологія як галузь знань. Об'єкт і предмет військово-медичної психології, її визначення та зміст. Завдання військово-медичної психології.
2. Мультидисциплінарні зв'язки в галузі військово-медичної психології. Місце військово-медичної психології в системі наукового знання.
3. Методологічні основи та методи військово-медичної психології.
4. Завдання та зміст психологічного професійного відбору в Збройних Силах України.
5. Методи соціально-психологічного вивчення призовників, кандидатів на навчання у військові навчальні заклади.
6. Психологічний та психофізіологічний зміст професійно-психологічного відбору військових фахівців. Принципи оцінки їх професійної придатності.
7. Медико-психологічна допомога в системі медичного захисту військ. Принципи та система збереження психічного здоров'я військовослужбовців.
8. Медико-психологічне забезпечення діяльності військ в мирний час.
9. Медико-психологічне забезпечення діяльності військ в бойових умовах.
10. Організація медичної допомоги постраждалим з психічними та поведінковими розладами.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-4;

Додаткові: 5-13.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

"ОСОБИСТІСНІ ФАКТОРИ БОЙОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ"

Лекція 1. "Психологія бойового стресу. "

Вплив головних чинників і бойової діяльності на особистість військовослужбовця. Види психічних станів особистості в бойовій обстановці. Медико-психологічні аспекти бойового стресу. Вплив бою на психічно-пізнавальні процеси військовослужбовців (відчуття, сприйняття, нічний зір, увага, пам'ять, мислення, уява, мова). Небезпека, страх, обов'язок. Мотивація і воля. Види фрустрації Стрес-фактори бою. Види психотравм військовослужбовців.

Ключові слова: бойова діяльність, особистість військовослужбовця, бойовий стрес, фрустрація, психотравма

Література [1-13]

Лекція 2. "Методи діагностики психічних розладів військовослужбовців та визначення психологічних втрат. "

Особистість та діяльність військовослужбовців в бойовій обстановці. Тактико-психологічні ОСНОВИ ефективності бойової діяльності військовослужбовців. Девіації. Санітарні Та безповоротні втрати військовослужбовців внаслідок розладів. психіки та поведінки та їх вплив на морально-психологічний стан підрозділу. Методи діагностики психічних розладів військовослужбовців та визначення психологічних втрат.

Ключові слова: діяльність військовослужбовців, бойова діяльність, втрати, морально-психологічний стан.

Література [1-13]

Практичне заняття 1. Психічні стани особистості в бойовій обстановці.

Рекомендовані джерела:

Основні:

Додаткові:

Практичне заняття 2. Види психотравм військовослужбовців та медико-психологічні наслідки участі в бойових діях.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-4;

Додаткові: 5-13.

Практичне заняття 3. Тактико-психологічні основи ефективності бойової діяльності військовослужбовців.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-4;

Додаткові: 5-13.

Теми для самостійної роботи:

1. Психологічна модель бою.
2. Психологічні особливості ведення бойових дій вночі.
3. Інформаційно-психологічний вплив ворога,
4. Військова хитрість та маскування.
5. Еколого-ергономічні фактори, що впливають на бойову активність: природньо-географічні та погодно-кліматичні фактори; гіпоксія; температура повітря; ступінь ізольованості; ергономічність військової техніки.

6. Психофізіологічні фактори, що впливають на бойову активність: фізіологічні (тривалість і якість сну, порушення біоритмів життєдіяльності, санітарно-гігієнічний стан побутових умов)
7. Психологічні фактори, що впливають на бойову активність.
8. Види психічних станів особистості в бойовій обстановці.
9. Психологія бойового стресу. Стрес-фактори бою.
10. Вплив бою на психічно-пізнавальні процеси військовослужбовців (відчуття, сприйняття, нічний зір, увага, пам'ять, мислення, уява, мова).
11. Види психотравм військовослужбовців.
12. Санітарні та безповоротні втрати військовослужбовців внаслідок розладів психіки та поведінки та їх вплив на морально-психологічний стан підрозділу.
13. Методи діагностики психічних розладів військовослужбовців та визначення психологічних втрат.
14. Особистість та діяльність військовослужбовців в бойовій обстановці.
15. Тактико-психологічні основи ефективності бойової діяльності військовослужбовців.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-4;

Додаткові: 5-13.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3

"ПСИХОЛОГІЯ ВІЙСЬКОВОГО КОЛЕКТИВУ"

Лекція 1. "Соціально-психологічні та медико-психологічні характеристики військового колективу. "

Соціально-психологічні характеристики військового колективу. Сутність та основні елементи програми вивчення військового колективу, основні методи його дослідження. Колективний настрій, властивості, види колективних настроїв. Загальна характеристика традицій. Соціально-психологічні явища військового колективу та особливості їх прояву. Характерні риси та особливості військового колективу. Динаміка розвитку військового колективу. Потреби в спілкуванні та визнанні. Міжособистісні відносини в малих військових групах та колективах. Основні принципи взаємовідносин у військових колективах. Психологічна структура та особливості спілкування у військовому колективі. Функції спілкування військовослужбовців та методи його оптимізації. Соціально-психологічні умови формування статутних взаємин у військовому колективі. Забобони як регулятор бойової поведінки воїнів. Чутки. Психологічні аспекти управління військовим колективом у бою.

Ключові слова: військовий колектив, традиції, статутні взаємини, спілкування, визнання, управління.

Література [1-13]

Практичне заняття 1. Методи дослідження військового колективу.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-4;

Додаткові: 5-13.

Практичне заняття 2. Психологічні особливості військового колективу.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-4;

Додаткові: 5-13.

Практичне заняття 3. Динаміка розвитку військового колективу.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-4;

Додаткові: 5-13.

Практичне заняття 4. Психологічні аспекти управління військовим колективом.**Рекомендовані джерела:**

Основні: 1-4;

Додаткові: 5-13

Теми для самостійної роботи:

1. Соціально-психологічні характеристики військового колективу.
2. Сутність та основні елементи дослідження військового колективу.
3. Колективний настрій, властивості, види колективних настроїв у військовому колективі.
4. Загальна характеристика військових традицій.
5. Соціально-психологічні явища військового колективу та особливості їх прояву.
6. Характерні риси та особливості військового колективу.
7. Динаміка розвитку військового колективу. Потреби в спілкуванні та визнанні.
8. Міжособистісні відносини в малих військових групах та колективах.
9. Психологічна структура та особливості спілкування у військовому колективі.
10. Функції спілкування військовослужбовців та методи його оптимізації.
11. Соціально-психологічні умови формування статутних взаємин військовому колективі.
12. Забобони як регулятор бойової поведінки воїнів.
13. Психологічні аспекти управління військовим колективом в бою.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-4;

Додаткові: 5-13.

5. Контроль навчальних досягнень**5.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів**

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1	
		Кількість одиниць	Максимальна к-сть балів
Відвідування лекцій	1	2	2
Відвідування семінарських занять	1	-	-
Відвідування практичних занять	1	2	2
Відвідування лабораторних занять	1	-	-
Робота на семінарському занятті	10	-	-
Робота на практичному занятті	10	3	30

Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	5	25
Виконання модульної роботи	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	1	30
Разом			115
Максимальна кількість балів	500		
355:100=3,55. Студент набрав Х балів; Розрахунок: Х:3, 55= загальна кількість балів			

5.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінюва

Самостійна робота 1.

1. Підготувати презентацію на тему: Військово-медична психологія як галузь знань. Об'єкт і предмет військово-медичної психології, її визначення та зміст. Завдання військово-медичної психології.
2. Підготувати презентацію на тему: Мультидисциплінарні зв'язки в галузі військово-медичної психології. Місце військово-медичної психології в системі наукового знання.

Самостійна робота 2.

1. Підготувати презентацію на тему: Методологічні основи та методи військово-медичної психології.
2. Підготувати презентацію на тему: Завдання та зміст психологічного професійного відбору в Збройних Силах України

Самостійна робота 3.

1. Підготувати презентацію на тему: Методи соціально-психологічного вивчення призовників, кандидатів на навчання у військові навчальні заклади.
2. Підготувати презентацію Тему: Психологічний Та психофізіологічний зміст професійно-психологічного відбору військових фахівців. Принципи оцінки їх професійної придатності.

Самостійна робота 4.

1. Підготувати презентацію на тему: Медико-психологічна допомога в системі медичного захисту військ. Принципи та система збереження психічного здоров'я військовослужбовців.
2. Підготувати презентацію на тему: Медико-психологічне забезпечення діяльності військ в мирний час.

Самостійна робота 5.

1. Підготувати презентацію на тему: Медико-психологічне забезпечення діяльності військ в бойових умовах.
2. Підготувати презентацію на тему: Організація медичної допомоги постраждалим з психічними та поведінковими розладами

Самостійна робота 6.

1. Підготувати презентацію на тему: Психологічна модель бою.
2. Підготувати презентацію на тему: Психологічні особливості ведення бойових дій вночі.
3. Підготувати презентацію на тему: Інформаційно-психологічний вплив ворога.
4. Підготувати презентацію на тему: Військова хитрість та маскування

Самостійна робота 7.

1. Підготувати презентацію на тему: Еколого-ергономічні фактори, що впливають на бойову активність: природньо-географічні погодньо-кліматичні фактори; гіпоксія; температура повітря; ступінь ізолюваності; ергономічність військової техніки.
2. Підготувати презентацію на тему: Психофізіологічні фактори, що впливають на бойову активність: фізіологічні (тривалість і якість сну, порушення біоритмів життєдіяльності, санітарно-гігієнічний стан побутових умов).
3. Підготувати презентацію на тему: Психологічні фактори, що впливають на бойову активність.

Самостійна робота 8.

1. Підготувати презентацію на тему: Види психічних станів особистості в бойовій обстановці.
2. Підготувати презентацію на тему: Психологія бойового стресу. Стрес-фактори бою.
3. Підготувати презентацію на тему: Валив бою на психічно-пізнавальні процеси військовослужбовців (відчуття, сприйняття, нічний зір, увага, пам'ять, мислення, уява, мова)

Самостійна робота 9.

1. Підготувати презентацію на тему: Види психотравм військовослужбовців.
2. Підготувати презентацію на тему: Санітарні та безповоротні втрати військовослужбовців внаслідок розладів психіки та поведінки та їх вплив на морально-психологічний стан підрозділу.

Самостійна робота 10.

1. Підготувати презентацію на тему: Методи діагностики психічних розладів військовослужбовців та визначення психологічних втрат.
2. Підготувати презентацію на тему: Особистість та діяльність військовослужбовців в бойовій обстановці.
3. Підготувати презентацію на тему: Тактико-психологічні основи ефективності бойової діяльності військовослужбовців.

Самостійна робота 11.

1. Підготувати презентацію на тему: Соціально-психологічні характеристики військового колективу.
2. Підготувати презентацію на тему: Сутність та основні елементи дослідження військового колективу.

Самостійна робота 12.

1. Підготувати презентацію на тему: Колективний настрій, властивості, види колективних настроїв у військовому колективі.
2. Підготувати презентацію на тему: Загальна характеристика військових традицій.
3. Підготувати презентацію на тему: Соціально-психологічні явища військового колективу та особливості їх прояву.
4. Підготувати презентацію на тему: Характерні риси та особливості військового колективу.

Самостійна робота 13.

1. Підготувати презентацію на тему: Динаміка розвитку військового колективу. Потреби в спілкуванні та визнанні.

2. Підготувати презентацію на тему: Міжособистісні відносини в малих військових групах та колективах

Самостійна робота 14.

1. Підготувати презентацію на тему: Психологічна структура особливості спілкування у військовому колективі.
2. Підготувати презентацію на тему: Функції спілкування військовослужбовців та методи його оптимізації.

Самостійна робота 15.

1. Підготувати презентацію на тему: Соціально-психологічні умови формування статутних взаємин у військовому колективі.
2. Підготувати презентацію на тему: Забобони як регулятор бойової поведінки воїнів.
3. Підготувати презентацію на тему: Психологічні аспекти управління військовим колективом в бою.

Критерії оцінювання:

змістовність - 3 бали
відповідність темі та стилю оформлення - 2 бали.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-4;
Додаткові: 5-13.

5.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль здійснюється у вигляді тестування.

Студентам пропонуються тестові завдання у кількості 25 питань.

Види тестових завдань:

- Із вибором однієї правильної відповіді;
- На встановлення відповідності запропонованих наборів тверджень;
- Завдання на розпізнавання та відтворення правильної відповіді по пам'яті;
- Завдання на відтворення правильної відповіді (формулювань понять) по пам'яті;
- Завдання відкритого типу, що передбачає розгорнуту відповідь.

Критерії оцінювання:

- виконання тестових завдань - максимум 25 балів.

Тестування за питаннями державного ліцензійного іспиту «Крок-2».

Тестування за питаннями «Крок-2» є допуском до екзамену. Студенти відповідають на 20 питань, на тестування відводиться 20 хвилин. Якщо студент правильно відповідає на 12 та більше питань ($\geq 60\%$), то він отримує допуск до здачі екзамену. Якщо студент відповідає на 11 і менше питань, то він до екзамену не допускається і має перескласти це тестування. Екзамен проводиться в усній формі по білетах.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ІНДЗ

Індивідуальна навчально-дослідна робота є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни. Завершується виконання ІНЗД прилюдним захистом навчального

проекту. Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу «Загальна психологія» - це вид науково-дослідної роботи студента, форма самостійного вивчення актуальних проблем, передбачених начальною програмою курсу.

ІНДЗ - початковий етап науково-педагогічного дослідження, воно обов'язково має містити результати власного пошуку і висновків, відобразити певний рівень навчальної компетентності студента щодо вирішення поставлених завдань.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних і семінарських занять та охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Орієнтовна структура ІНДЗ - навчально-педагогічного дослідження у вигляді реферату: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел.

Критерії оцінювання ІНДЗ (навчально-педагогічного дослідження у вигляді есе)

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна оцінка (у балах)
1	Формулювання мети і завдань роботи	3
2	Складання плану, чіткість і послідовність викладу матеріалу	5
3	Обґрунтоване розкриття проблеми, аналіз різних інформаційних джерел (наукових видань, навчальної літератури, періодичних видань, матеріалів мережі Internet), критична та незалежна оцінка різноманітних точок зору, позицій, аргументів	12
4	Зв'язок з реальною практикою, аналіз діяльності окремих організацій, конкретних проблемних ситуацій	4
5	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання поставлених завдань, творчий підхід до виконання ІНДЗ	4
6	Якість оформлення роботи	1

Тематика реферативного дослідження:

1. Заходи щодо запобігання розвитку психосоматичних захворювань після виходу із зони воєнного конфлікту
2. Основні превентивні заходи щодо запобігання бойовому виснаженню (перевтомі).
3. Основні заходи та рекомендації щодо запобігання суїцидам в Збройних Силах України.
4. Основні заходи та рекомендації щодо надання допомоги військовослужбовцям з ознаками зловживання алкоголем та вживанням наркотичних речовин.
5. Принципи фіксації та транспортування хворих з гострими психотичними станами.
6. Бойові стресові стани. Стисла характеристика найбільш поширених симптомів бойових стресових станів.
7. Організація проведення та принципи первинної профілактики та першої психологічної допомоги військовослужбовцям на догоспітальному етапі

8. Основні принципи та критерії діагностики посттравматичних стресових розладів і розладів адаптації
9. Немедикаментозне та медикаментозне лікування військовослужбовців з ГРС та ПТСР і моніторинг пацієнтів на догоспітальному етапі. Принципи медико-психологічної реабілітації. Перелік узагальнених методик психодіагностики, психотерапії та психологічної корекції на етапах проведення медичної реабілітації.
10. Соціально-психологічна рееадаптація учасників бойових дій.
11. Психопрофілактична робота з військово-службовцями зі складу групи посиленої психологічної уваги (ГПУ).
12. Показання та протипоказання до проведення психологічної реабілітації військовослужбовців. Методи інтегральної оцінки реабілітаційного потенціалу та контролю ефективності відновлення функціонального стану людини.
13. Дослідження адаптаційного резерву організму військовослужбовця за показниками варіабельності серцевого ритму. Дослідження статичної просторової стійкості (стабілографія). Дослідження електричної активності кори головного мозку. Контроль ефективності відновлення функціонального стану в госпітальних умовах.
14. Медико-психологічна діагностика пацієнтів з порушеннями когнітивних (регуляторних) функцій. Критерії якості медико-психологічної (нейропсихологічної) діагностики.
15. Медико-психологічна реабілітація військовослужбовців у амбулаторно-поліклінічних та в госпітальних умовах. Алгоритм психологічної діагностики. Алгоритм побудови стандартної та спеціальної програми медико-психологічної реабілітації. Особливості застосування спеціальної програми медико-психологічної реабілітації.
16. Особливості медико-психологічної реабілітації військовослужбовців із синдромом емоційного вигорання.
17. Особливості медико-психологічної реабілітації ампутантів.
18. Медико-психологічна реабілітація військовослужбовців у санаторно-курортних закладах. Алгоритм медико-психологічної діагностики. Алгоритм побудови індивідуальної програми медико-психологічної реабілітації в санаторно-курортних закладах

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-4;

Додаткові: 5-13.

5.5. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання. Екзамен

5.6. Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю

1. Військово-медична психологія як галузь знань. Об'єкт і предмет військово-медичної психології, визначення та зміст. Завдання військово-медичної психології.
2. Мультидисциплінарні зв'язки в галузі військово-медичної психології
3. Методологічні основи військово-медичної психології.
4. Місце військово-медичної психології в системі наукового знання.
5. Методи військово-медичної психології.
6. Психологічна модель бою.
7. Фактори, які впливають на бойову активність воїнів.
8. Бойові фактори: вид і спосіб бойових дій; психологічні особливості ведення бойових дій вночі; вид зброї; інтенсивність бойових дій; об'єм фізичних втрат; інформаційно-психологічний вплив ворога; військова хитрість та маскування.
9. Еколого-ергономічні фактори: природно-географічні і погодно-кліматичні фактори; гіпоксія; температура повітря; ступінь ізольованості; ергономічність військової техніки.

10. Психофізіологічні фактори: фізіологічні (тривалість і якість сну, порушення біоритмів життєдіяльності, санітарно-гігієнічний стан побутових умов); психологічні фактори.
11. Види психічних станів особистості в бойовій обстановці.
12. Психологія бойового стресу.
13. Вплив бою на психічно-пізнавальні процеси військовослужбовців (відчуття, сприйняття, нічний зір, увага, пам'ять, мислення, уява, мова).
14. Небезпека, страх, обов'язок.
15. Мотивація і воля.
16. Види фрустрації.
17. Стрес-фактори бою.
18. Види психотравм військовослужбовців
19. Санітарні та безповоротні втрати військовослужбовців внаслідок розладів психіки та поведінки та їх вплив на морально-психологічний стан підрозділу.
20. Методи діагностики психічних розладів військовослужбовців та визначення психологічних втрат.
21. Особистість та діяльність військовослужбовців в бойовій обстановці.
22. Тактико-психологічні основи ефективності бойової діяльності військовослужбовців.
23. Соціально-психологічні характеристики військового колективу.
24. Сутність та основні елементи програми вивчення військового колективу, основні методи його дослідження.
25. Колективний настрій, властивості, види колективних настроїв.
26. Загальна характеристика військових традицій.
27. Соціально-психологічні явища військового колективу та особливості їх прояву.
28. Характерні риси та особливості військового колективу.
29. Динаміка розвитку військового колективу.
30. Потреби в спілкуванні та визнанні.
31. Міжособистісні відносини в малих військових групах та колективах
32. Основні принципи взаємовідносин у військових колективах.
33. Психологічна структура та особливості спілкування у військовому колективі.
34. Функції спілкування військовослужбовців та методи його оптимізації.
35. Соціально-психологічні умови формування статутних взаємин військовому колективі.
36. Забобони та чутки як регулятор бойової поведінки воїнів.
37. Психологічні аспекти управління військовим колективом в бою.
38. Бойова психічна травма.
39. Вплив бойової обстановки на моральний дух військ.
40. Клінічні типи неспокійних реактивних станів: психологічні реакції (алапативні психологічні реакції; дезалапативні психологічні реакції); гострі афективні реакції; пре невротичні реакції.
41. Сутність і симптоматика посттравматичного стресового розладу (ПТСР).
42. Діагностичні критерії ПТСР.
43. Форми ПТСР.
44. Завдання та зміст психологічного професійного відбору в Збройних Силах України.
45. Види психологічного професійного відбору та вимоги до них.
46. Професіограма в системі професійно-психологічного відбору.
47. Методи соціально-психологічного вивчення призовників, кандидатів на навчання у військові навчальні заклади.
48. Психологічний та психофізіологічний зміст професійно-психологічного відбору військових фахівців.
49. Принципи оцінки професійної придатності.

50. Поняття про критерії, їх види, відбір та обґрунтування.
51. Мета, зміст та напрямки військового професійного відбору.
52. Загалі засади системи збереження психічного здоров'я військовослужбовців.
53. Принципи збереження психічного здоров'я під час застосування військ (сил).
54. Медико-психологічна допомога в системі медичного захисту військ.
55. Система збереження психічного здоров'я.
56. Сили та засоби для збереження психічного здоров'я.
57. Медико-психологічне забезпечення діяльності військ в мирний час.
58. Медико-психологічне забезпечення діяльності військ в бойових умовах.
59. Організація медичної допомоги постраждалим з психічними та поведінковими розладами.
60. Терміни надання медико-психологічної допомоги.
61. Аналіз стану медико-психологічної допомоги у військах.
62. Обсяг застосування методів психологічного і психотерапевтичного впливу як професійної діяльності різних фахівців.
63. Клінічні критерії вибору психотерапевтичної тактики.
64. Загальна характеристика методів психотерапії та психокорекції
65. Методи психічної саморегуляції (нервово-м'язова релаксація, самонавіювання, аутотренінг, медитативні техніки, дихальні вправи)
66. Методи психотерапевтичного впливу.
67. Показання та протипоказання до окремих методів психологічної корекції та психотерапії.
68. Методи медико-психологічної реабілітації пацієнтів із порушеннями когнітивних (регуляторних) функцій.
69. Заходи щодо запобігання розвитку психосоматичних захворювань після виходу із зони воєнного конфлікту.
70. Основні превентивні заходи щодо запобігання бойовому виснаженню (перевтомі).
71. Основні заходи та рекомендації щодо запобігання суїцидам в Збройних Силах України.
72. Основні заходи рекомендації щодо надання допомоги військовослужбовцям з ознаками зловживання алкоголем та вживанням наркотичних речовин.
73. Принципи фіксації та транспортування хворих з гострими психотичними станами.
74. Перший рівень медико-психологічної допомоги. Сутність першої психологічної допомоги.
75. Бойові стресові стани.
76. Стисла характеристика найбільш поширених симптомів бойових стресових станів.
77. Організація проведення та принципи первинної профілактики та першої психологічної допомоги військовослужбовцям на догоспітальному етапі
78. Основні принципи та критерії діагностики посттравматичних стресових розладів і розладів адаптації.
79. Немедикаментозне та медикаментозне лікування військовослужбовців із ГРС та ПТСР і моніторинг пацієнтів на догоспітальному етапі.
80. Другий рівень медико-психологічної допомоги військовослужбовцям.
81. Третій рівень медико-психологічної допомоги військовослужбовцям.
82. Принципи медико-психологічної реабілітації військовослужбовців.
83. Перелік узагальнених методик психодіагностики, психотерапії та психологічної корекції на етапах проведення медичної реабілітації.
84. Соціально-психологічна реадaptaція учасників бойових дій.
85. Психопрофілактична робота з військово-службовцями зі складу групи посиленої психологічної уваги (ГППУ).
86. Показання та протипоказання до проведення психологічної реабілітації військовослужбовців.

87. Методи інтегральної оцінки реабілітаційного потенціалу та контролю ефективності відновлення функціонального стану людини.
88. Дослідження адаптаційного резерву організму військовослужбовця за показниками варіабельності серцевого ритму.
89. Дослідження статичної просторової стійкості (стабілографія).
90. Дослідження електричної активності кори головного мозку. Контроль ефективності відновлення функціонального стану в госпітальних умовах.
91. Медико-психологічна діагностика пацієнтів з порушеннями когнітивних (регуляторних) функцій.
92. Критерії якості медико-психологічної (нейропсихологічної) діагностики.
93. Медико-психологічна реабілітація військовослужбовців у амбулаторно-поліклінічних умовах.
94. Медико-психологічна реабілітація військовослужбовців у госпітальних умовах.
95. Алгоритм побудови стандартної спеціальної програми медико-психологічної реабілітації військовослужбовців.
96. Особливості застосування спеціальної програми медико-психологічної реабілітації військовослужбовців.
97. Особливості медико-психологічної реабілітації військовослужбовців із синдромом емоційного вигорання.
98. Особливості медико-психологічної реабілітації ампутантів.
99. Медико-психологічна реабілітація військовослужбовців санаторно-курортних закладах.
100. Алгоритм побудови індивідуальної програми медико-психологічної реабілітації військовослужбовців у санаторно-курортних закладах

5.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість оцінок
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

.Рекомендовані джерела

6.1. Основна (базова) література:

1. Бондарев Г. В. Основи військової психології / Г. В. Бондарев, П. П. Круть.-Харків, 2020.- 272 с.
2. Кокун О.М. Психологічна робота з військовослужбовцями - учасниками АТО на етапі відновлення: Методичний посібник / Кокун О.М., Агаєв Н.А., Пішко І.О., Лозінська Н.С., Остапчук В.В. - К.:НДЦ ГП ЗСУ, 2017. - 282 с.
3. Стеблюк В.В. Розлади психічного здоров'я військовослужбовців в умовах застосування збройних сил: превенція, первинна діагностика, домедична та перша медична допомога / посібник для командирів, фахівців служби моральнопсихологічного забезпечення, медичних працівників військової ланки // В.В. Стеблюк, І.Ф. Гончаренко, А.В. Швець та ін. - К., 2017. - 52 с.

4. Бадюк М. І. (ред.). Екстрена медична допомога військовослужбовцям на догоспітальному етапі в умовах збройних конфліктів: Навч. посібник / Бадюк М.І., Ковида Д.В., Микита О.О. та ін. - К.: СПД. Чалчинська Н.В., 2018. - 212 с.

6.2. Додаткова література:

5. Зоран Комар. Психологічна стійкість воїна: підручник / Зоран Комар.- К., 2017.- 185 с.

6. Посттравматичні стресові розлади: навч. посібник (ред. Б. В. Михайлов). - Х.: ХМАГО, 2014. - 285 с.

7. Михайлов Б. В. Програма медико-психологічної реабілітації (для постраждалого населення, осіб, які залучалися до виконання аварійно-рятувальних робіт при виникненні надзвичайних ситуацій техногенного або природного характеру і рятувальників): Метод. рекомендації / Б. В. Михайлов, О. М. Зінченко, М. П. Бєро та ін.- К. : МОЗ України, 2010.-31 с.

8. Стеблюк В. В. Порядок організації та проведення медико-психологічної реабілітації військовослужбовців ЗС України (методичні рекомендації) / Стеблюк В. В., Гончаренко І.Ф., Швець А.В. Г та ін.]- К.: РРВ УВМА, 2017. -54.с.

9. Охорона психічного здоров'я в умовах війни / пер. з англ. Тетяна Семигіна, Ірина Павленко, Євгенія Овсяннікова (та ін.]- К. : Наш формат, 2017. - 1068 Швець А. В. Медичні заходи з попередження пресуїцидальних форм поведінки військовослужбовців в умовах воєнного конфлікту та після його завершення: Метод. реком. / ЛШШвець А.В., Хорошун Е.М., Коваль О.В., Лук'янчук І.А., Чайковский А.Р. - К.,, 2016. - 59 с.

10. Клінічні рекомендації щодо застосування методів психодіагностики та медико-психологічної реабілітації у лікарняних та санаторно-курортних закладах Міністерства оборони України / А.В. Верба, О.А. Барбазюк, П.І. Мех та ін. (ред. В.В. Стеблюк, А.М. Галушка). - К., 2017. - 268 с.

11.Блінов О. А. Психологія бойової психічної травми: монографія / О. А. Блінов. - К.: Талком, 2016. - 246 с.

12. Вказівки щодо збереження психічного здоров'я військовослужбовців в зоні застосування військ (сил) та під час відновлення боєздатності військових частин (підрозділів) / А.В. Верба, О.А. Барбазюк, А.В. Швець та ін. (ред. О.В. Друзь, В. С. Гічун). - К., 2017.- 83 с.

13.Волошин П. В. Діагностика, терапія та профілактика медико-психологічних наслідків бойових дій в сучасних умовах (методичні рекомендації / П. В. Волошин, Н. О. Марута, Л. Ф. Шестопалова та ін. - Харків, 2014. -79 с.